

LIBRIS

We know
books

CONSTANTIN VIRGIL
GHEORGHIU

Cerșetorii de miracole

Traducere din limba franceză de
Gheorghiță Ciocioi

editura
Σοφία

București

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Coperta: Cathisma Graphics

Traducerea s-a realizat după originalul în limba franceză: Constantin Virgil Gheorghiu, *Les mendiants de miracles*, Librairie Plon, Paris, 1958.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GHEORGHIU, CONSTANTIN VIRGIL

Cerșetorii de miracole / Constantin Virgil Gheorghiu; trad. din

lb. franceză: Gheorghică Ciocioi – București: Editura Sophia, 2022

ISBN 978-973-136-886-3

I. Ciocioi, Gheorghică (trad.)

821.135.1

1

Albul și negrul

Nu se află decât doi clienți pe terasa hotelului Afrika Palast. E trecut de miezul nopții. E jumătatea lui decembrie. Cei doi clienți de pe terasă sunt turiști. Stau la aceeași masă. Unul e negru, celălalt, alb. Negrul locuiește la hotel. A sosit în capitala Tropicelor cu vaporul la sfârșitul săptămânii trecute. Turistul alb a ajuns în oraș aproape în același timp. Nu se știe de unde vine. Nici nu locuiește la Afrika Palast.

Așteptând ora închiderii, chelnerii îi observă pe cei doi clienți. Știu că negrul pleacă chiar în acea noapte în provincie. În capitala Tropicelor, atunci când un turist pleacă „în provincie”, află toată lumea. O excursie înăuntrul teritoriului – pentru care în Europa nu ai nevoie decât de un bilet de tren – este, aici, în Africa, o adevărată expediție. Tocmai de aceea când un turist de la Afrika Palast pleacă în excursie află toată lumea.

– Camioneta negrului este plină cu zeci de aparate, spune unul dintre chelneri. Aparat de fotografiat, cameră de filmat, aparate de înregistrat. Le-a adus din America. A venit în Africa să filmeze animalele sălbatice.

LIBRIS | We know books

Chelnerii îi privesc pe acești ultimi clienți, pe albul și negrul american, de pe terasă. Se miră că cei doi, atât de diferiți, pot fi împreună. Sunt poate prieteni din copilărie. Sunt mereu împreună. Albul și negrul nu se despart decât seara târziu. Când își iau rămas bun, negrul intră în hotel să se culce, iar albul pleacă singur. Nimeni nu știe unde locuiește.

La câteva ceasuri după sosirea la hotel, negrul a avut o criză cumplită de ficat. A trezit întreg hotelul. Din pricina acestei crize, clienții și personalul de la Afrika Palast îl știu acum pe turistul negru. Se numește Max Embilint. Stă la o masă de pe terasă, picior peste picior, și privește în gol. Din când în când înghite câte o gură de rom dintr-o sticlă mică, pe care o ține agățată la gât într-un superb toc de piele, așa cum se țin aparatele de fotografiat ori binoclurile.

Albul se numește Stanislas Krizza. Are înaintea sa un pahar și o sticlă de apă minerală. Citește. Negrul, în schimb, nu citește niciodată. Max Embilint e un uriaș. Un colos negru. Poartă doar haine de mătase, costume croite din stofă scumpă, pe care le schimbă în fiecare zi. Totuși, pare îmbrăcat neglijent.

Stanislas Krizza este mărunț, mereu cu același costum de stofă gri, potrivit obiceiului funcționarilor de la Tropice. Poartă încălțăminte de pânză și o pălărie de paie. Întotdeauna cu mănuși. Chiar în această clipă, la masă, își ține cartea cu mâinile în mănuși de bumbac gri. Ieftine și tot timpul de culoare închisă. Negrul nu poartă niciodată mănuși.

Max Embilint nu vorbește decât engleza americană. Stanislas Krizza răspunde corect în limba în care

e întrebat. Se spune că vorbește toate limbile importante. Cel puțin vreo zece idiomuri.

– Nu erai de serviciu în seara în care negrul a sosit?, întreabă primul chelner. L-am condus pe medic în camera lui. Nu voi uita niciodată ce-am văzut. Negrul era aproape gol, doar cu un mic slip alb. Trupul lui, lac de sudoare, zăcea pe cearșafurile ca de nea. Krizza stătea în picioare, lângă pat, copleșit de tristețe. Avea ochii în lacrimi din pricina negrului ce suferea. Și totuși, acesta se purta mizerabil cu el. Îi arunca în cap perna, paharul, șervetul umed – tot ceea ce-i cădea în mână. În ciuda acestui fapt, albul nu s-a clintit întreaga seară de acolo. Atunci am înțeles ce înseamnă o prietenie adevărată.

– Ne-a fost tuturor milă de negru, continuă primul chelner.

Adăugă:

– De altfel, sunt groaznice crizele de ficat atunci când bei un litru de rom pe zi. Negrul bea mai mult de un litru. Barmanul mi-a confirmat asta: în fiecare zi, un litru de rom alb.

Chelnerul terasei și întreg personalul de la Afrika Palast nu-l vor uita niciodată pe Max Embilint. Și asta, doar din pricina crizei sale de ficat.

O camionetă plină cu bagaje se oprește în fața hotelului. E o camionetă descoperită. În spate, doi negri stau așezați pe geamantane. Chelnerul se miră că Max Embilint pleacă în teritoriu însoțit de doar doi servitori negri. Nu așa se obișnuiește. La volanul camioanei e un șofer alb. Krizza se ridică și se îndreaptă către camionetă. Negrul îl urmează.

LIBRIS We know books
 Încă de la primii pași negrul se clatină. E beat. Nu se clatină însă ca oricare om beat. Ci, mai degrabă, ca o felină care, chiar dacă își pierde echilibrul și cade, o afli mereu în picioare. La fel ca pisicile ce cad mereu în patru labe.

În fața treptelor de marmură, Stanislas Krizza se oprește. Îl ia pe negru de braț și-l ajută să urce în camionetă. Negrul se așază lângă șoferul alb.

– Drum bun, domnule Embilint!, rostesc cei doi chelneri într-un glas.

Max Embilint nu le răspunde. Nici măcar nu-i privește. Șoferul alb încearcă să-i facă cât mai mult loc cu puțință. Max Embilint nu privește nici spre șoferul alb. Nici măcar n-a băgat de seamă că se află lângă el.

Stanislas Krizza își pune mâna cu mânușa de bum-bac gri pe umărul negrului. Negrul este indiferent la gestul prietenesc al lui Krizza. Caută apatic tocul de piele care atârnă la gâtul său. Desface sticla și bea. Mașina pornește.

– Un singur lucru nu-i este indiferent, spune primul chelner: culoarea romului cu care se îmbată. Negrului nu-i place să bea decât rom alb.

Max Embilint a plecat într-o regiune în care turiștii nu se aventurează niciodată. Turiștii merg cu toții, întotdeauna, în aceleași locuri. Max Embilint a plecat însă în ținutul canibalilor. Este o zonă militară din apropierea frontierei administrației coloniale

a Tropicelor. Acest teritoriu, de suprafața unui canton elvețian, este condus de locotenentul Blank. E o regiune sălbatică. Negrii care locuiesc acolo nu poartă îmbrăcăminte.

În urmă cu două săptămâni, a sosit aici un grup de patru misionari din Renania. Primii misionari veniți la canibali. Misionarii de pe Rin aparțin unei secte locale denumită „Purtătorii Evangheliei”. Se numesc Mark, Bianka, Luka și Matei. Bianka era sora unuia dintre băieți, a lui Luka. Au douăzeci de ani, iar Luka are douăzeci și unu. Sosirea acestor patru tineri misionari la Tropice a fost comentată nespus de aspru și defavorabil în toate mediile. Evangheliștii au fost considerați aventurieri și imprudenți.

Max Embilint cunoștea exact locul în care se aflau în acel moment misionarii de pe Rin. Era un sat de canibali negri, numit Icibolia. În limba canibalilor, Icibolia înseamnă „nucă seacă”.

Max Embilint a plecat la Icibolia. Scopul călătoriei lui nu este de a filma sălbăticiuni, așa cum umblă vorba în capitala Tropicelor și la Afrika Palast. Max Embilint nu-i cunoaște pe cei patru misionari. Nu i-a văzut niciodată. Nici măcar în fotografii. Merge la Icibolia pentru a-i ucide. Pentru a-i ucide pe toți patru. Pe Luka, pe Mark, pe Matei și pe Bianka. Înainte de Crăciun, conform planului stabilit de Stanislas Krizza.

„Un împătrit asasinat, se gândi Max Embilint. O treabă murdară. O treabă de negru. Un alb nu ar accepta așa ceva.”

LIBRIS | We know books

Zarurile sunt deja aruncate. Nu mai poate da înapoi. Negrul caută sticla de rom alb, care-i atârână la piept în superbul toc de piele. Bea.

Observația chelnerilor de la Afrika Palast e îndreptățită. Max Embilint nu se îmbată decât cu rom alb. Dar asta doar de când îl cunoaște pe Stanislas Krizza. Înainte de a-l cunoaște pe alb, bea orice. De când a devenit prietenul lui Stanislas Krizza, care a hotărât moartea evangheliștilor, negrul Max Embilint nu bea ca să se îmbete decât rom alb. Rom alb și tare, la fel ca logica albă.

Max Embilint nu-l cunoaște pe șoferul alb care conduce camioneta. Nu l-a văzut niciodată.

– Mi-a fost cu neputință să dau de un șofer negru, i-a spus Krizza. A trebuit să angajez un alb. Te deranjează că șoferul e alb?

– *No*, răspunse Max Embilint.

Asta a fost totul. Nu au mai discutat despre culoarea pielii șoferului. Negrul lăsase în seama lui Stanislas Krizza punerea la cale în toate detaliile a uciderii evangheliștilor. Fusesse de acord cu hotărârile lui Stanislas Krizza. Dar în acel moment – pentru prima oară – avea ceva de obiectat. Ceva care îl deranja. Șoferul mașinii era alb. Așa ceva nu era pe placul lui Max Embilint. Era însă prea târziu să mai schimbe șoferul. Erau în drum spre Icobolia. În noaptea, camioneta se îndreaptă în mare viteză spre ținutul canibalilor.

Max Embilint întoarce capul. Privește bagajele. Camioneta descoperită e încărcată cu valize metalice de culoare verde. În spatele mașinii, chirsiți pe valize, se află cei doi servitori negri. Dorm. Camioneta e nouă. E proiectată special pentru drumurile Tropicelor. În ciuda suspensiilor speciale, șocurile sunt violente. Servitorii negri nu le simt. Sunt doi băieți foarte tineri. Doi adolescenți. Amândoi fac parte din tribul în care se află misionarii ce trebuie asasinați. Au fost aleși pe sprânceană, căci Stanislas Krizza e cel care i-a ales, iar Krizza alege mereu corect. Se poate mândri cu alegerea sa. Mai cu seamă când e vorba de oameni.

Nici șoferul alb, nici servitorii negri nu știu nimic despre crimă. Ei cred, la fel ca personalul de la Afrika Palast, că negrul va filma animale sălbatice. Dacă Stanislas Krizza a spus asta, nu putea fi altfel.

Adolescenții negri care dorm în spatele camionei poartă pantaloni scurți și cămăși kaki. Scipitor de noi, cumpărate de Stanislas Krizza. Max Embilint știe că pe unul dintre negri îl cheamă Xkou-Goa-Xob și pe celălalt, Nakusanswa. Max, ca să știe cine are numele de Xkou-Goa-Xob, strigă:

– Xob!

Unul dintre negri ridică capul.

– Dormi, imbecilule!, ordonă Max Embilint.

Xob își așază din nou fruntea neagră pe valiza verde și adoarme la loc.

Max Embilint cunoaște aproape o sută cincizeci de cuvinte în limba canibalilor. În buzunarul pantalonu-

URDIS | We know
de Krizza

lui are un lexicon bătut la mașină de Krizza. Aceste o sută cincizeci de cuvinte reprezintă întreg vocabularul canibalilor. Sunt oamenii cei mai săraci de pe pământ. Nu au nimic. Canibalii nu sunt mai bogați decât vulpile, lupii ori crocodilii. Toate bunurile lor pământești se reduc la un adăpost improvizat, pe care îl părăsesc întotdeauna fără vreo umbră de regret. Ca toți săracii, canibalii se folosesc de toate în cantități mici. Vocabularul lor este la fel de redus ca hrana de fiecare zi. Canibalii își construiesc frazele fără să folosească verbe. Așază substantivele unul lângă altul fără să le lege prin verbe, la fel cum oamenii, în preistorie, își construiau zidurile fără mortar, așezând pur și simplu pietrele una peste alta.

Max Embilint își întinde picioarele mult prea lungi pentru o astfel de camionetă. Șoferul alb își dădu seama că negrul nu stă comod.

– Doriți să las pe spate scaunul ca să puteți dormi?, întrebă el.

În loc de răspuns, Max caută, dibuind ca un orb, sticla de rom alb din tocul de piele agățat la pieptul său.

– Avem douăzeci de ore de călătorit până la Icibolia, spuse șoferul.

– *Shut-up!*, ordonă Max Embilint.

– Iertați-mă, *sir!*, spune șoferul.

Are o voce melodioasă. Max nu poate să suporte o astfel de voce. Bea. Ura îi invadează brusc plămânii. Pieptul negrului se lățește și mai mult – ai putea spune că e un tanc.

– N-am chef de vorbă. *Shut-up!*

– *Yes, sir!*, răspunde șoferul alb.

Acest *yes, sir* era prea mult pentru urechile negrului. Max nu mai vrea să audă vocea albului.

– Ori taci, ori îți sparg mutra albă spurcată!

Vocea lui Embilint e seacă, răgușită și spartă. Ca și cum cineva ar târî bare de fier pe asfalt. Șoferul alb tace înspăimântat.

Spre deosebire de negrii sălbatici din Africa, Max Embilint știe să urască. Cunoaște o mulțime de cuvinte de ură pe care le-a învățat de la albi. Aceste cuvinte nu pot fi învățate decât de la popoarele albe. Steaua care a călăuzit pașii omului alb pe pământ e steaua agresivității, a cuceririi și stăpânirii. Albul a cucerit pământul, apele și spațiul. Când iubește o femeie, albul o cucerește. El cucerește, de asemenea, tot ceea ce urăște. Albul și-a născocit tot soiul de lucruri, apoi s-a închis în cercul lor ca într-o cușcă de fier. Tot ceea ce albul posedă este rezultat al unei cuceriri. Când nu mai are nimic de cucerit în jurul lui, se înfrânge pe el însuși, își înfrânge și își domină propriile instincte, propriile vise, propriile gânduri. Stăpânește și își administrează viața la fel cum își administrează coloniile, își administrează foamea, setea, somnul și visele. Existența omului alb este o febră a cuceririi și a stăpânirii. Omului negru nu-i pasă de această furie a cuceririi care îl devorează pe alb, care mistuie ca un incendiu.

În acel moment, totuși, Max Embilint este măcinat de furie la fel ca un alb. O ură imensă îl mână să-l zdrobească pe alb. Ura lui Max Embilint împotriva

albului s-a declanșat de îndată ce s-a urcat în camionetă. Din acea clipă, aceasta a devenit din ce în ce mai intensă. O ură datorată prezenței unui alb.

Max Embilint i-a lăsat lui Stanislas Krizza sarcina de a organiza în cele mai mici detalii asasinarea celor patru misionari. E adevărat că Stanislas Krizza l-a prevenit că șoferul va fi alb. E adevărat că fusese de acord. Lui Max Embilint îi era complet indiferent dacă șoferul era alb, negru ori galben. Lui Max Embilint, în acel moment, totul îi era indiferent.

Dar când camioneta s-a oprit în fața terasei de la Afrika Palast și când a văzut fața albă a șoferului, în mintea lui Max Embilint a încolțit îndoiala. Acum este convins că șoferul alb a fost însărcinat de Stanislas Krizza să-l spioneze. Prezența albului arată că Stanislas Krizza nu are încredere în Max.

Bea. Plămânii negrului sunt gata să explodeze. Închid o revoltă fără margini.

– Oprește!, ordonă Max Embilint. Oprește!

Respirația negrului, arzând de ură și de rom, biciuiește chipul alb al șoferului, precum un lansator de flăcări.

2

Valahul

– De ce nu am luat un șofer negru?, întreabă Max Embilint.

Camioneta a oprit în mijlocul drumului. Motorul e pornit. Farurile sunt aprinse. Șoferul alb se numește Zeno Valahul. Teama îl face să strângă din dinți.

– Ești însărcinat de Stanislas Krizza să mă spionezi?, întreabă Max Embilint. Un negru trebuie să fie mereu supravegheat de un alb, nu-i așa? Krizza s-a înșelat însă. Am să te omor. Și, după ce te voi omori, n-o să mai fii nici alb, nici verde, nici albastru. N-o să mai ai nici o culoare.

Zgomotul motorului e acoperit de suflul respirației sufocante a negrului. Max Embilint miroase a rom. Corpul lui are un miros acid. Capul de antracit al lui Max Embilint nu mai este negru, ci violaceu.

Mâinile de gorilă sunt încordate. Max își ridică înțet unghiile negre către gâtul alb al șoferului. Șoferul tremură. Vede limpede ghearele care îl vor strangula în lumina galbenă a tabloului de bord. Negrul şuieră printre dinți: